

**BONHOEFFERCOLLEGE
CASTRICUM**

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING voor MAVO 3, 2019-2020

Het examenreglement wordt apart gepubliceerd.

Inhoudsopgave

Regelgeving rond het schoolexamen in MAVO 3	blz. 2
Het PTA voor aardrijkskunde en biologie	blz. 3
Het PTA voor Duits, economie en Engels	blz. 4
Het PTA voor Frans en geschiedenis	blz. 5
Het PTA voor natuur- en scheikunde 1, natuur- en scheikunde 2 en Nederlands	blz. 6
Het PTA voor wiskunde en kunstvakken 1 (ckv en tekenen)	blz. 7
Het PTA voor lichamelijke opvoeding en loopbaanoriëntatie	blz. 8

Toetsen en rapportcijfers in leerjaar 3 van de mavo

In het derde leerjaar van de mavo zijn er verschillende soorten toetsen:

1. Voortgangstoetsen:
  - i. mondelinge of schriftelijke overhoringen,
  - ii. proefwerken,
  - iii. practica, werkstukken, verslagen enz. die met een cijfer worden beoordeeld.

NB Voortgangstoetsen tellen mee voor de bevordering naar het vierde leerjaar, maar niet voor het schoolexamen.

2. Toetsen voor het schoolexamen.

Ook hier is sprake van verschillende soorten toetsen. Deze toetsen tellen niet alleen mee voor de bevordering naar het vierde leerjaar, maar ook voor het schoolexamen. De cijfers voor deze toetsen worden apart vermeld op het rapport.

Het aandeel van de toetsen voor het schoolexamen voor het uiteindelijke rapportcijfer in mavo 3 kan per vak verschillen. In de overzichten hieronder is bij ieder vak aangegeven hoe zwaar alles meetelt.

De bevorderingsnormen van mavo-3 naar mavo-4

De bevorderingsnorm staat vermeld op de website. Voor het in klas drie af te sluiten kunstvak moet de beoordeling V (voldoende) of G (goed) zijn: diplomering met de beoordeling O (onvoldoende) is niet mogelijk

Herkansing onderdelen schoolexamen

De toetsen genoemd in het PTA kunnen onder bepaalde voorwaarden opnieuw gedaan worden. De regeling is terug te vinden in artikel 45 van het examenreglement. De belangrijke data in het schooljaar 2019-2020 hierbij zijn:

Toetsweek	Begin	HK-aanvraag	Herkansingen
1	1 november	27 november	3 en 4 december
2	13 januari	5 februari	12 en 13 februari
3	20 maart	16 april	7 en 8 mei
4	8 juni	18 juni	22en juni

Oriëntatie op leren en werken / handelingsopdracht

Aan de handelingsopdracht gericht op oriëntatie op leren en werken wordt al in leerjaar 3 van de theoretische leerweg gewerkt. Meer informatie hierover bij de afzonderlijke vakken. Om te kunnen slagen moet de opdracht 'naar behoren' zijn afgesloten.

Het profielwerkstuk

Het profielwerkstuk betreft een vakoverstijgend thema dat past binnen hewt profiel. De kandidaat dient aan het profielwerkstuk ten minste 20 uur te besteden. De beoordeling vindt plaats door minimaal twee docenten. Het resultaat wordt apart op de cijferlijst vermeld. De waardering moet 'voldoende' of 'goed' zijn.

In het kader van het profielwerkstuk verzamelt de kandidaat schriftelijke documentatie. Het profielwerkstuk gaat bij voorkeur over maatschappelijk relevante onderwerpen of onderwerpen die te maken hebben met de beroeps wereld die bij de sector past. Aan het profielwerkstuk wordt eind van de derde of halverwege de vierde klas gewerkt, afhankelijk van het jaarrooster.

AARDRIJKSKUNDE (AK)*3 lessen per week*

Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Soort en tijdsduur	Planning	Weging	
					voor rapport	voor SE
311	Module 1: Arm en Rijk	K2,3,7 V4,7,8	Schr. 100 min.	Toetsweek 1	2	5%
312	Basisvaardigheden en leervaardigheden	K3 V7,8	Schr. 50 min.	Toetsweek 2	1	5%
331	Oriëntatie op leren en werken	K1	Handelingsopdracht	januari	<i>Moet naar behoren zijn uitgevoerd</i>	
313	Module 2: Bronnen van energie	K2,3,5 V2,7,8	Schr. 100 min.	Toetsweek 3	1	5%
314	Module 3: Grenzen en identiteit	K2,3,9 V6,7,8	Schr. 50 min.	Toetsweek 4	1	5%
321	Portfolio 3 praktische opdrachten NB De cijfers voor de onderdelen staan in kolom 322 t/m 324	Alle eindtermen	p.o.	In de loop van het schooljaar	3 x 1	10%

NB Het gemiddelde van de SE-toetsen is gelijk aan het rapportcijfer.**BIOLOGIE (BI)***2 lessen per week in periode I en II**3 lessen per week in periode III en IV*

Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Soort en tijdsduur	Planning	Weging	
					voor rapport	voor SE
311	Thema 1 Organen en Cellen Th 2 Voortplanting en ontwikkeling	K1,2,3,4,5,6,12 V3,4	Schr. 100 min.	Toetsweek 1	2	5%
321	Praktijktoets 1 Practicumvaardigheden	K1,2,3 V3,4	Practicum, 100 min.	Toetsweek 1	1	2½%
312	Th 7 Stevigheid en beweging Th 8 Gedrag	K1,2,3,8,11,13 V2	Schr. 100 min.	Toetsweek 2	2	5%
313	Th 3 Erfelijkheid Th 4 Ordening en Evolutie	K1,2,3,12,13 V3,4	Schr. 100 min.	Toetsweek 3	3	5%
314	Th 5 Regeling Th 6 Zintuigen	K1,2,3,11, V3,4	Schr. 100 min.	Toetsweek 4	3	5%
322	Praktijktoets 2 Onderzoeksvaardigheden	K1,2,3 V3,V4	Practicum, 1 dag	Toetsweek 4	1	2½%

NB Het gemiddelde van de SE-toetsen telt voor 50% mee in het rapportcijfer

DUIJS (DU)*3 lessen per week*

Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Soort en tijdsduur	Planning	Weging	
					voor rapport	voor SE
311	Diverse vaardigheden: Grammatica, idioom, leesvaardigheden	K2,3,4	Schr. 50 min.	Toetsweek 1	2	<i>Het gewogen gemiddelde van deze toetsen telt voor 10% mee voor het SE.</i>
312	Diverse vaardigheden: Grammatica, idioom, examenidioom, leesvaardigheden	K2,3,4	Schr. 50 min.	Toetsweek 2	2	
313	Kijk-/luistervaardigheid	K2,3,5 V5	Schr. 50 min.	Periode 3	2	
314	Schrijfvaardigheid: e-mail	K2,3,7	Schr. 50 min.	Toetsweek 3	2	
321	Leesdossier	K2,3,4 V1,5	p.o.	Afgerond voor toetsweek 4	2	
315	Spreekvaardigheid	K2,3,4,6	Mondeling 15 min.	Toetsweek 4	3	

NB *Het gemiddelde van de SE-toetsen telt voor 50 % mee in het rapportcijfer***ECONOMIE (EC)***3 lessen per week*

Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Soort en tijdsduur	Planning	Weging		
					voor rapport	voor SE	
321	Consumptie		K 1,2,12	p.o.	Week 10	1	5%
311	Consumptie	H 1 en 2	K 4	Schr. 50 min.	Toetsweek 1	1	5%
312	Consumptie	H 3 en 4	K 4	Schr. 50 min.	Toetsweek 2	1	5%
313	Arbeid en productie	H 5 en 6	K 6,7	Schr. 50 min.	Toetsweek 3	1	5%
314	Overheid/Milieu en internationale betrekkingen	H 7 en 8	K 8, 9 en 10	Schr. 50 min.	Toetsweek 4	1	5%

NB *Het gemiddelde van de SE-toetsen telt voor 50% mee in het rapportcijfer***ENGELS (EN)***3 lessen per week*

Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Soort en tijdsduur	Planning	Weging	
					voor rapport	voor SE
311	Luister- en kijkvaardigheid Cito K/B/	K5	Schr. 50 min.	Toetsweek 1	1	5%
312	Basisgrammatica	K2	Schr. 50 min.	Toetsweek 2	1	5%
313	Schrijfvaardigheid: informele brief	K7	Schr. 50 min.	Toetsweek 3	1	5 %
321	Leesdossier: <i>Run Zan Run</i>	K2,3,4 V1	p.o.	Week 23	1	5%
314	Leesvaardigheid: CE VMBO KB	K4	Schr. 50 min.	Toetsweek 4	1	10 %
331	Spreekvaardigheid: presentatievaardigheden	K6 V5	handelingsopdracht	Periode 3 en 4	<i>moet naar behoren zijn afgerond</i>	

NB *Het gemiddelde van de SE-toetsen telt voor 50% mee in het rapportcijfer*

FRANS (FA)*3 lessen per week*

Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Soort en tijdsduur	Planning	Weging	
					voor rapport	voor SE
311	Diverse Vaardigheden: Grandes Lignes Grammatica, vocabulaire, lees-, luister- en schrijfvaardigheid	K 1,2,3,4,5,7 V1,2,3,5	Schr. 50 min.	Toetsweek 1	1	5%
312	Diverse Vaardigheden: Grandes Lignes Grammatica, vocabulaire, lees-, luister- en schrijfvaardigheid	K1,2,3,4,5,7 V1,2,3,5	Schr. 50 min.	Toetsweek 2	1	5%
321	Spreek- en gespreksvaardigheid	K 2,3,4,5,6 V,5	p.o.	Periode III	1	5%
313	Diverse Vaardigheden: Grandes Lignes Grammatica, vocabulaire, lees-, luister- en schrijfvaardigheid	K2,3,4,5 V1,2,3,5	Schr. 50 min.	Toetsweek 3	1	5%
322	Leesdossier	K2,3,4,5,6,7 V1	p.o.	Periode IV	1	5%
314	Leesvaardigheid Grandes Lignes Grammatica, vocabulaire, lees-, luister- en schrijfvaardigheid	K1,2,3,4,7 V1	Schr. 50 min.	Toetsweek 4	1	5%

NB1 *Het gemiddelde van de SE-toetsen telt voor 50 % mee in het rapportcijfer***NB2** *Tijdens de les wordt iedere periode een keer luistervaardigheid getoetst. Deze cijfers tellen mee voor het overgangsrapport, maar niet voor het Schoolexamen.***GESCHIEDENIS (GS)***3 lessen per week*

Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Soort en tijdsduur	Planning	Weging	
					voor rapport	voor SE
311	De koloniale relatie Indonesië - Nederland	K2,3,4 V8	Schr.50 min.	Toetsweek 1	1	5%
312	Het conflict tussen Israël en de Arabische wereld	K2,3,11 V8	Schr.50 min.	Toetsweek 2	1	5%
313	Koude Oorlog	K2,3,9 V8	Schr.50min	Toetsweek 3	1	5%
314	Sociale zekerheid en verzorgingsstaat in Nederland	K2,3,7 V8	Schr. 50 min	Toetsweek 4	1	5%

NB *Het gemiddelde van de SE-toetsen telt voor 50% mee in het rapportcijfer*

NATUUR- EN SCHEIKUNDE 1 (NASK1)

3 lessen per week

Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Soort en tijdsduur	Planning	Weging	
					voor rapport	voor SE
311	H1 Krachten H3 Energie	K1,2,3,9 V1,2,3,4	Schr. 50min	Toetsweek 1	4	5%
312	H4 Het weer H5 Licht	K7, 10	Schr. 50min	Toetsweek 2	4	5%
313	H2 Elektriciteit H6 Schakelingen	K1,2,3,5 V3,4	Schr. 50min	Toetsweek 3	4	5%
314	H7 Materie H8 Straling	K10,11	Schr. 50min	Toetsweek 4	4	5%
331	Verslag Practicum	K2,3	Handelingsopdracht	mei	<i>Moet naar behoren zijn uitgevoerd</i>	
321	Praktijk: Veer, lens, slinger, NTC	K1	p.o. 200 min.	juni	1	5%
322	Waterraketproject	K2,3 V3,4	p.o. 100 min.	Toetsweek 4	1	5%

NB1 Het gemiddelde van de SE-toetsen telt voor 50% mee in het rapportcijfer**NB2** Voorafgaand aan iedere schriftelijke toets (311 t/m 314) is er een verplichte proeftoets. Bij een cijfer lager dan 3,6 kan de toets niet herkanst worden.**NATUUR- EN SCHEIKUNDE 2 (NASK2)**

2 lessen per week

Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Soort en tijdsduur	Planning	Weging		
					voor rapport	voor SE	
331	Practicumvaardigheden	K6	Handelingsopdracht	Periode 1	<i>Naar behoren</i>		
311	Hoofdstuk 1 + Practicumvaardigheden	K 1,2,3,4,10	V1,2,3,4	Schr. 50 min.	Toetsweek 1	2	5%
312	Hoofdstuk 1, 2 en 3	K 1,2,3,4,7,8,11	V1,2,3,4	Schr. 50 min.	Toetsweek 2	2	5%
313	Hoofdstuk 3, 4 en 5.1	K 1,2,3,4,5,9,11	V1,2,3,4	Schr. 50 min.	Toetsweek 3	2	5%
314	Hoofdstuk 4, 5 en 6	K 1,2,3,4,5,9,11	V1,2,3,4	Schr. 50 min.	Toetsweek 4	3	10%

NB Het gemiddelde van de SE-toetsen telt voor 50% mee in het rapportcijfer**NEDERLANDS (NE)**

3 lessen per week

Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Soort en tijdsduur	Planning	Weging	
					voor rapport	voor SE
311	Schrijfvaardigheid: Klachtenbrief	K2,3,6,7 V1,2,3	Schr.50 min.	Toetsweek 2	1	5%
312	Leesvaardigheid	K2,3,6,7 V3	Schr.50 min.	Toetsweek 3	1	5%
321	Spreken	K1,2,5,8 V3	p.o.	Periode 4	1	5%
322	Fictiedossier 1. Recensie 2. Pitch 3. mondeling in groepen	K2,3,6,7,8 V3	p.o.	Oktober Maart Juni (toetsweek)	1	5%

NB Het gemiddelde van de SE-toetsen telt voor 50 % mee in het rapportcijfer

WISKUNDE (WI)*3 lessen per week*

Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Soort en tijdsduur	Planning	Weging	
					voor rapport	voor SE
311	H1 en H2	K2,4,5,6,7 V1,3	Schr. 50 min.	Toetsweek 1	1	5%
312	H3 en H5	K2,4,5,6,7 V1,3	Schr. 50 min.	Toetsweek 2	2	10%
321	Statistiek (H6)	K1,2,3	p.o.	december	1	5%
313	H7 en H8	K2,4,5,6,7 V1,3	Schr. 50 min.	Toetsweek 3	2	10%
314	H10 en H11	K2,4,5,6,7 V1	Schr. 50 min	Toetsweek 4	1	5%

NB *Het gemiddelde van de SE-toetsen telt voor 50% mee in het rapportcijfer***KUNSTVAKKEN 1: TEKENEN en CKV (KCKV)***Af te sluiten vakken aan het einde van het derde leerjaar**Voor deze vakken is geen centraal examen*

Tekenen (art&design 2D) 1 les per week in periode III en periode IV

CKV: 1 les per week gedurende het gehele schooljaar

Vak en Toets	Leerstofomschrijving	Eindtermen	Soort en tijdsduur	Planning	Weging	
					R	SE
te331	KV1 (tekenen) Oriëntatie op leren en werken	K1,2	Handelings-opdracht	Eind januari	<i>moet naar behoren zijn uitgevoerd</i>	
te321	KV1 (tekenen) ontwerp stilleven abstract	K2,3	Praktische Opdrachten	Januari - juli	1	35%
ckv321	Cultureel zelfportret	K2,4,5	p.o. verslag	Lesperiode 1	1	Het gemiddelde cijfer telt voor 65% in het SE
ckv322	infographic	K2,4,5	p.o.	Lesperiode 1	1	
ckv323	1 ^e culturele activiteit film	K2,4,5	p.o. verslag	Lesperiode 2	1	
ckv324	2 ^e culturele activiteit vrije keuze	K2,4,5	p.o.	Lesperiode 2	1	
ckv325	3 ^e culturele activiteit museum	K2,4,5	p.o. fotostrip	Lesperiode 3	1	
ckv326	Beeldende kunst	K2,4,5	p.o.	Lesperiode 3	1	
ckv327	4 ^e culturele activiteit voorstelling	K2,4,5	p.o. poster	Lesperiode 4	1	
ckv328	CKV reflectie opdracht + kunstportfolio	K2,4,5	p.o. Padlet portfolio	Lesperiode 4	2	

NB1 *Op het rapport staan aparte rapportcijfers voor Tekenen en voor CKV.***NB2** *Voor het schoolexamen wordt de beoordeling in letters uitgedrukt.**O (= onvoldoende) als het gemiddelde van de met een cijfer beoordeelde SE-toetsen lager is dan 5,5. Met de beoordeling O is diplomering onmogelijk.**V (= Voldoende) als het gemiddelde van de met een cijfer beoordeelde SE-toetsen hoger is dan 5,5 doch lager dan 7,5**G (= Goed) als het gemiddelde van de met een cijfer beoordeelde SE-toetsen hoger is dan 7,5*

LICHAMELIJKE OPVOEDING (LO)

Voor lichamelijke opvoeding is geen centraal examen

2 lessen per week

In het overzicht hieronder staan de onderdelen van het Schoolexamen vermeld die in het derde leerjaar zijn ingepland. Voor ieder onderdeel moet minimaal de beoordeling Voldoende zijn toegekend om in het examenjaar dit vak met de eindebeoordeling Voldoende of Goed te kunnen afsluiten

MAVO 3	Beoordelingscode	Activiteit	Herkansingen lo in mavo 3
	Lo1 311	Vijverloop 3,6 km	Herkansing(en) gaan in overleg met de docent LO. Als een onderdeel of een herkansingsmoment is gemist maakt de leerling zelf een afspraak met de docent om te komen tot een passende oplossing.
	Lo1 312	Spel	
	Lo1 313	Bewegen en muziek	
Algemeen	Lo1 314	Deelname aan eindsport workshops	
	Lo1 315	Inzet	
	Lo1 316	Aanwezigheid	

Algemeen

- De activiteiten kunnen gewisseld worden. Alles wordt aangeboden.
- De leerlingen zijn verplicht deel te nemen aan de sporttoernooien. Sommige onderdelen kunnen alleen tijdens deze toernooien worden beoordeeld.
- In geval van langdurige ziekte of blessure neemt de leerling contact op met de docent LO. In overleg met de docent LO en de afdelingsleider wordt vastgesteld welke procedure gevolgd moet worden om aan de eisen van het vak lichamelijke opvoeding te voldoen.
- De leerling dient zelf zorg te dragen voor vervoer naar buitenschoolse sportaccommodaties.

De beoordeling

- De beoordeling van de onderdelen bestaat uit de letters O, V en G voor respectievelijk 'onvoldoende', 'voldoende' of 'goed'.

- De eindbeoordeling 'Onvoldoende' wordt toegekend als de beoordeling van een of meer onderdelen 'Onvoldoende' is, en/of als één of meer onderdelen nog moeten worden ingehaald.
- Voor de eindbeoordeling 'Voldoende' moet voor alle onderdelen minimaal 'Voldoende' zijn behaald.
- De eindbeoordeling 'Goed' wordt toegekend als minimaal de helft van de onderdelen met 'Goed' is beoordeeld.

NB Het vak LO is een contacturen vak, dat wil zeggen, dat de leerling elke les aanwezig dient te zijn. Mocht dit onverhoopt niet mogelijk zijn, dan kan er een vervangende opdracht gegeven worden. Hierbij valt te denken aan het bijwonen van een training en daar vervolgens een verslag van schrijven, helpen op een toernooi voor de onder- of bovenbouw of een verdiepingsopdracht uitvoeren. De leerling dient zelf actie te ondernemen. De docent bepaalt wat voor opdracht uitgevoerd moet worden.

LOOPBAANORIËNTATIE (LOB)

Toets	Leerstofomschrijving	LOB competenties	Soort en tijdsduur	Planning	Weging
331	Reflectieverslag	Motievenreflectie – werkexploratie - netwerken	Handelingsopdracht	Lesperiode 1	Naar behoren
332	Stage verslag	Motievenreflectie – werkexploratie - netwerken	Handelingsopdracht	Lesperiode 3	Naar behoren
333	Qompas TL 3 7 stappen afgerond	Motievenreflectie – werkexploratie - netwerken	Handelingsopdracht	Lesperiode 3	Naar behoren